

ЗАПИСНИК
од
13-тата седница на
Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на ЕСЧП
одржана на 25.10.2017 година

На 25.10.2017 година со почеток во 11:00 часот, во просториите на Министерството за правда се одржа тринаесеттата седница на Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на ЕСЧП.

На состанокот присуствуваа: г-дин Билен Салији - Министер за правда, г-ѓа Даница Џонова - В.Д. Директор на Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП- Владин Агент, г-дин Александар Лазов – Генерален секретар на Уставниот суд на РМ, г-ѓа Јильана Ивановска Шопова – претседател на Апелационен суд Скопје, г-ѓа Елизабета Манели Ташевска- Претседател на Апелациониот суд Битола, г-ѓа Весна Димитриевска- В.Д. Претседател на Апелационен суд Штип, г-ѓа Татјана Јаниќ Тодорова – Државен советник на Уставниот суд на РМ, г-дин Коле Штерјев– Претседател на Совет за јавни обвинители, г-ѓа Лидија Ивановска – Претседател на Виш управен суд, г-дин Николчо Николовски – судија на Врховниот суд на РМ, г-дин Агим Нухиу – Заменик министер во Министерството за внатрешни работи, г-ѓа Анета Златаревска – Началник на сектор во Министерството за внатрешни работи, г-ѓа Лилјана Спасоска - В.Д. Јавниот обвинител на Република Македонија, г-ѓа Светлана Гелева – Помошник директор за мултилатерала во Министерството за надворешни работи, Арта Точи – Заменик министер за надворешни работи, г-дин Шефајет Хајдари – Претседател на апелационен суд Гостивар, г-дин Зоран Караковски – Претседател на Судскиот совет на РМ, како и г-ѓа Ирена Џуцулоска, од Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП. На првата точка на дневниот ред присуствуваа и Драги Целевски – државен советник кај Народен Правоборник, г-дин Енвер Каришиќ од ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи, г-дин Владимир Станојевиќ, г-ѓа Билјана Петрушева – сите од ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи, г-ѓа Елка Тодорова и г-ѓа Шпреса Саиди од Министерството за труд и социјална политика.

Своето отсуство од состанокот навремено го најавија Претседателот на Врховниот суд на РМ, Претседателот на Уставниот суд на РМ и Министерот за надворешни работи. На состанокот исто така не присуствуваа и Министерот за труд и социјална политика и Директорот на ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи кои, кои беа поканети надвор од редовниот состав на Комисијата, имајќи ги предвид законските можности.

Состанокот го отвори и го водеше Министерот за правда, г-дин Билен Салији кој

следствено на тоа точка 5 да стане точка 6. Ваквиот редослед е направен со цел разгледувањето на предметите Миткова против РМ и Кајанов против РМ да биде последователно поради меѓусебната поврзаност на овие предмети. Присутните ја прифатија оваа забелешка на Владиниот агент едногласно. Откако никој од присутните немаше забелешки или предлози, предложениот дневен ред, се констатираше дека истиот е усвоен.

Министерот за правда напомена дека на овој состанок нема да се пристапи кон усвојување на записникот од минатата седница на Меѓуресорската комисија од причина што последниот состанок на оваа комисија беше одржан во март 2016 година и е поминат подолг временски период, а заклучоците се веќе објавени на веб-страницата на Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП.

Присутните немаа забелешки на предлогот за интегрално објавување на записниците и усвоените заклучоци на интернет страницата на Министерството за правда, односно Бирото за застапување, имајќи го предвид нивниот карактер на информации од јавен карактер и досегашниот интерес на јавноста за работата на Меѓуресорската комисија.

Дополнително без забелешки и дискусија беше прифатен предложениот начин на усвојување на записниците од состаноците на Комисијата, по електорнска комуникација во разумни рокови по одржувањето на седницата на Комисијата, наместо на следниот состанок на Комисијата, како што тоа редновно претходно се случуваше.

➤ *Митови против Република Македонија (А.бр. 53565/13) од 16 април 2015*

Втората точка на дневниот ред се однесуваше на разгледување на предлог мерки за извршување на пресудата Митови против Република Македонија. По однос на оваа точка, Владиниот Агент – Даница Џонова ги информираше присутните за околностите на случајот и констатираните повреди од страна на ЕСЧП. Таа истакна дека оваа пресуда и нејзиното извршување засегаат во надлежностите на Министерството за труд и социјална политика и Центарот за социјални работи и објасни дека тоа е причината поради која на состанокот беа поканети да присуствуваат министерката за труд и социјална политика и директорот на Центарот. На состанокот се објасни дека на барање на апликантите во случајот Митови, и за целите на оваа точка на дневниот ред, на состанокот Министерот за правда одобрил присуство на претставник од канцеларијата на Народниот парвобранител.

Беше посочено дека за извршувањето на пресудата во случајот Митови против РМ, до Комитетот на министри доставен е акционен план во кој што се предвидени мерки кои што предвидуваат соодветни законски измени за воведување на ефикасен механизам за извршување на решенијата на Центарот за социјални работи. Таа на присутните им ја објасни генезата на настаните, односно дека од Министерството за труд и социјална политика, во периодот на претходната Влада, биле доставени на мислење предлог законски измени на Законот за семејство, на кои што Бирото за застапување на РМ

пред ЕСЧП преку Министерството за правда доставило забелешки, меѓутоа ваквиот текст од страна на МТСП никогаш не бил доставен до Владата и Собранието на понатамошно усвојување. Поради овие причини останува нереализирана обврската за воведување на ефикасен механизам за извршување на решенијата за видување на Центрите за социјални работи. В.Д. Директорката на Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП објасни на присуните членови на Меѓуресорската комисија, дека имајќи предвид дека пресудата е од постар датум и дека случувањата имаат генеза со посебен допис, а во светло на одржувањето на состанокот на Комисијата, се обратила до Министерката за труд и социјална политика во која подетално ја изложила предметната пресуда на ЕСЧП и обврските кои државата веќе ги презела пред надлежните меѓународни инстанци за целите на нејзино извршување. Присутните од Министерството за социјални работи посочија дека останува потребата за законски измени во погореспоменатата смисла. Имајќи го предвид ова, како и фактот дека се работи за активности и проблеми од делокругот на надлежностите на Министерството за труд и социјална политика, а од друга страна фактот дека станува збор за пресуда од постар датум, беше истакната потребата за преземање на итни активности за нејзино извршување. Во услови на отсуство на Министерката за труд и социјална политика, присутните се согласија да се препорача Министерството за труд и социјална политика во светло на пресудата Митови против РМ и потребата од ажурирање на доставениот акционен план до Комитетот на министри за извршување на оваа пресуда, да ја разгледа можноста за измени во легислативата во насока на воспоставување ефикасен правен механизам за промптно присилно извршување на решенијата за видување на Центарот за социјални работи, како и подобрување на ефикасноста на правниот лек против истите решенија и преку Министерството за правда-Биро за застапување на РМ пред ЕСЧП во рок не подолг од 15 дена да ја извести Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на ЕСЧП за преземените/планираните активности во врска со пристапување кон потребните законски измени како и за рокот во кој таквите измени ќе бидат доставени во Собранието на РМ. В.Д. Џонова ги потсети присутните на должноста на државата, преку Бирото да го известува Комитетот на министри за мерките кои што државата ги презема со цел извршување на пресудите во кои е констатирана повреда против Република Македонија, како и за максималниот рок од шест месеци по правосилноста на пресудите со кои е констатирана повреда во кој треба да се достави акционен план до Комитетот на министри каде што државата ќе ги предвиди мерките кои ќе бидат преземени и временскиот период во кој што истите ќе бидат реализирани со цел извршување на пресудата, како и на обврската последователно преку извештаи до Комитетот на министри да известува за постигнатиот прогрес во реализацијата на предвидените активности за кои презела обврски пред Комитетот на министри. Заради потребата од итност во постапувањето, но и со цел да се обезбеди континуитет во преземањето на активности во насока на извршувањето на пресудата до следниот состанок на Комисијата, присутните се согласија, доколку Министерството за труд и социјална политика не постапи по препораката на Комисијата и не извести за динамиката на активности во насока на подготвување на законските измени во роковите предвидени во препораката,

Министерството за правда да се обрати до Владата со барање, таа да го задолжи Министерството за пристапи кон соодветните законски активности.

Потоа г-ѓа Џонова, елаборираше во делот на индивидуалните мерки по овој предмет. На почеток даде генеза на настаните и проблемите поврзани со видувањата помеѓу малолетното дете и апликантите-неговиот татко, баба и дедо и ги образложи проблемите кои постојат во спроведувањето на индивидуалните мерки за извршување на пресудата, односно во реализацијата на решенијата за видување во случајот на апликантите. Во оваа насока таа посочи дека последниот допис на Центарот за социјални работи, доставен на барање на Бирото, а за целите на ажурирање на акциониот извештај пред Комитетот на министри, не ги содржи сите потребни податоци со цел соодветно информирање на овој орган на Советот на Европа за прогрес во извршувањето на пресудата. Во оваа насока таа предложи и да се донесе препорака со која му се препорачува на Министерството за труд и социјална политика и надлежниот Центар за социјални работи да преземат соодветни мерки во насока на извршување на пресудата во која како апликанти се јавуваат Марјан Митов, Цвета Митова и Денчо Митов во смисла на отстранување на повредите на правата на жалителите утврдени од страна на ЕСЧП, преку преземање на сите неопходни чекори во најдобар интерес на малолетното дете заради овозможување контакти на жалителите (таткото, бабата и дедото) со детето и доследно извршување на решенијата на Центарот за социјални работи во конкретниот случај и преку Министерството за правда-Биро за застапување на РМ пред ЕСЧП да ја извести за тоа Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на ЕСЧП во рок од 15 дена. Во таа смила беше потенцирано дека ваквата обврска на споменатите институции, меѓудругото, а заради согледување на целокупните состојби и нивната сериозност, да достави детален извештај во врска со бараните и реализираните видувања на апликантите со детето, и проблемите кои се јавуваат притоа, како и за активностите и динамиката со која ќе се реализираат активности за целите на одстранување на проблемите при реализација на видувањата и комуникацијата на таткото и бабата и дедото со ќерката, односно внука, како и да одговори на прашањата кои од досегашната комуникација со Центарот за социјални работи се наметнуваат, а на кои таквата комуникација досега не понудила одговор: зошто сите видувања со таткото се под надзор, какви активности Центарот презел во насока на реализација на електронската/телефонската комуникација меѓу таткото и ќерката, имајќи предвид дека тој живее во странство; дали Центарот, согласно своите законски надлежности, но и должности, презел активности и кои активности ги презел за извршување на овој дел од решението; од кои причини Центарот, двајцата од апликантите (бабата и дедото) ги упатил на третман во Заводот за ментално здравје Младост; од кои причини е задолжено малолетното дете да се јавува на третмани во Заводот за ментално здравство Младост, а сето тоа во контекст на актите со кои надлежниот Центар одлучувал по барањата за видување доставени од апликантите. Конечно останува нејасно што во суштина Центарот презема во рамките на своите надлежности да ја ремедира состојбата по пресудата на ЕСЧП, во која повредата на Конвенцијата беше констатирана токму поради неизвршувањето на решенијата за видување.

Од страна на Бирото исто така присутните беа известени дека во врска со ваквите проблеми еден од апликантите се обратил со претставка до кабинетот на Премиерот, која е доставена до Бирото за застапување и Министерството за труд и социјална политика со барање за преземање на соодветни мерки за санирање на состојбите.

Министерот за правда отвори дискусија по однос на ова прашање. Во дискусијата учество зедоа претставници од Центарот за социјални работи. Тие напоменаа дека односите помеѓу таткото и детето се одвиваат непречено додека е тој во Македонија, а додека пак видувањата со бабата и дедото се во прекин поради актите од Заводот за ментално здравје. Напоменаа дека имаат проблеми во комуникацијата со Заводот за ментално здравје и дека Заводот само усно им дал мислење, кое што се разликувало од она што мајката на малолетното девојче го доставила до Центарот од истиот тој Завод.

Г-динот Николчо Николовски, судија на Врховниот суд на РМ, ги праша претставниците на Центарот за социјални работи и МТСП кои се проблемите со кои тие се соочуваат, дали имаат некои законски проблеми и што ги спречува да постапуваат соодветно за препораките за видување. Од присутните претставници на Центарот за социјални работи беше одговорено дека проблемите настануваат по донесувањето на Решението за видување од страна на Центарот, кое што многу тешко се извршува. Често пати родитеите не ги почитуваат решенијата, а Законот ги казнува дури откако три пати последователно не ги испочитуваат обврските за видување, па тоа се злоупотребува во пракса. Беше напоменато дека со измените на Законот за општа управна постапка определен е орган за извршување на решенијата, а тоа е самиот управен орган кој ги издал истите, па сега, врз основа на тоа тие изготвуваат налог за извршување и стапуваат во контакт со полицијата и заедно со полицијата одат на лице место, меѓутоа и тоа не вродува со многу голем плод. Конечно беше укажано дека оттука, произлегува потребата од законски измени и нови решенија.

Откако се исцрпи дискусијата, Министерот ги стави предложените препораки на на усвојување од страна на Меѓуресорската комисија по што констатираше дека истите се единствено усвоени.

- *Попоски и Дума против Република Македонија (А.бр. 69916/10 и А.бр. 36531/11) од 7 јануари 2016; Јакшовски и Трифуновски против Република Македонија (А.бр. 56381/09 и А. Бр. 58738/09) од 7 јануари 2016; Геровска Попчевска против Република Македонија (А.бр. 48783/07) од 7 јануари 2016; Митриновски против Република Македонија (А.бр. 6899/12) од 30 април 2015;*

По повод третата точка на дневниот ред, Џонова се заблагодари на Судскиот совет за брзиот одговор на барањето на Бирото, за декласификација на досегашната

комуникација на Судскиот совет на РМ со министрите за правда, актуелниот но и претходниот, во нивно својство на претседатели со Меѓуресорската комисија, по повод извршувањето на дел од пресудите кои во пакет се разгледуваат под предметната точка од дневниот ред. Таа објасни дека таквото барање било упатено во контекст на надлежноста на Бирото во делот на административно-техничките аспекти на седниците на Комисијата, а во светло на одржувањето на седницата, со цел да се обезбеди непречена расправа по повод извршувањето на пресудите на седницата на Комисијата, генерално, а особено по повод барањето и унгерциите на Судскиот совет за донесување на препорака од страна на Меѓуресорската комисија во согласност со одредбите од Деловникот за работа на Судскиот совет. Владиниот агент ги потсети присутните дека се работи за лица кои што се разрешени од судиската функција и за повредите констатирани од страна на Европскиот суд за човекови права. Таа напомена дека сите апликанти од оваа група на пресуди имаат поднесено барања за повторување на постапката до Судскиот совет на РМ. Со оглед дека Митриновски беше прв предмет, досега е постапено само по неговото барање за повторување на постапката. Во оваа насока таа реферираше дека г-динот Митриновски писмено се обратил до Комитетот на министри, односно до Одделот за извршување на пресудите со забелешки во делот на постапката по неговото барање за повторување на постапката и дека истиот допис бил препратен до Бирото за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права. Владиниот агент напомена дека Комитетот на министри врши надзор над нивното извршување како група на предмети.

Владиниот агент имајќи ја предвид независноста на Судскиот совет; природата на постапката по барање за повторување на постапката по пресуда на ЕСЧП; бројот на седници на Меѓуресорската комисија кои треба да се одржат дури и во услови на нејзино редовно функционирање; фактот дека Меѓуресорската комисија донесува само препораки, во услови на што поголем правен авторитет претставува пресудата на ЕСЧП и законските решенија кои даваат можност за повторување на домашните постапки во однос на кои ЕСЧП констатирал повреда на ЕКЧП; понатаму видот на препораката која во услови кога станува збор за повторување на постапката може воопшто да ја даде Комисијата, изнесе став дека би било добро Судскиот совет да ја преиспита потребата од решението во Деловникот кое инсистира на препорака од страна на Меѓуресорската комисија. Во овој контекст таа напомена дека треба да се имаат предвид и одредбите од Законот за застапување на РМ пред ЕСЧП кои предвидуваат за целите на извршување на пресудите на ЕСЧП, можност и Владиниот агент да упатува препораки до домашните институции.

За збор се јави г-динот Зоран Караковски, претседател на Судскиот совет на РМ кој укажа на тоа дека во случајот на Митриновски отако е дозволено повторување на постапката, истата е сеуште во тек и дека е неколку пати одлагана од страна на адвокатот на апликантот, при што Судскиот совет презеде обврска за текот и исходот од постапката со писмен допис да ја извести Меѓуресорската комисија преку Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП, а во меѓувреме во рамките на своите надлежности да ги преземе сите должни чекори за непречено и брзо одвивање на постапката.

Претседателот на Судскиот совет – Зоран Карацоски во однос на барањата за повторување на постапките на другите апликанти во останатите предмети наведени погоре нагласи дека ставот на Судскиот совет на Република Македонија е дека мора да се чека препорака на Меѓуресорската комисија за да Судскиот совет постапува по препораките. Тој истакна дека причината поради која се уште не се отпочнати со работа по овие барања е тоа што долго време Меѓуресорската комисија нема одржано седница на која што би се донесла препораката кои што тие ја чекаат како неопходна за постапување по овие барања.

Во врска со одредбата од став 2 на член 32 од Деловникот за работата на Судскиот совет на РМ во која се вели дека „Поднесеното барање (за повторување на постапката по пресуда на ЕСЧП), Советот го доставува до Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права, за добивање препорака согласно со член 24 од Законот за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права,, г-динот Карацовски истакна дека проблематични се одредбите на Законот за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права и дека истиот треба да подлежи на промени. Како дополнителен аргумент во оваа насока, тој укажа и на претходно споменатите одредби кои ги дефинираат надлежностите на Владиниот агент, а предвидени во Законот за застапување на РМ пред ЕСЧП, Тој заклучи со ставот дека одредбите од Деловникот се во согласност со Законот за извршување на пресудите на ЕСЧП.

Судијата Николчо Николовски истакна дека домашните судовите при постапувањето по барањата за повторување на постапките по пресуди од Стразбур не чекаат препорака од Меѓуресорската комисија, па истото би требало да се однесува и на Судскиот совет. Сепак во светло на деловничките одредби на Судскиот совет тој предложи Комисијата да изгласа соодветна препорака. Дополнително тој истакна дека е потребно да се преиспита самиот институт за повторување на постапката затоа што има многу недоречености во сите закони. Во овој контекст тој додаде дека и законите кои беа усвоени во пакет, оној за застапувањето пред ЕСЧП и оној за извршувањето на пресудите на овој меѓународен суд, биле донесени во различен општествен контекст од денешниот, поради што тој посочи на потребата за преиспитување и на некои решенија од овие закони.

На дискусијата се надоврза и претседателот на Апелациониот суд во Гостивар, г-динот Хајдари кој исто така го подржа ставот Комисијата да усвои препорака со која ќе го задолжи Судскиот совет да постапува по овие барања.

Владиниот агент се согласи со предлогот на судијата Николчо Николовски дека потребно е преиспитување на законските одредби кои што се однесуваат на институтот повторување на постапката, затоа што постојат неусогласености во законските решенија помеѓу трите процесни закони, за што Бирото исто така веќе има извесни согледувања, но и искуства од останатите држави членки на Советот на Европа и

ЕКЧП. Таа додаде дека ова е прашање на кое во идниот период ќе треба да му се посвети должно внимание.

Имајќи предвид дека во однос на предметите на дневниот ред постои консензус да се усвои соодветна препорака, Џонова истакна дека единствената препорака која во контекстот може да ја даде Комисијата е Судскиот совет во што е можно пократок временски рок да постапи по предловите за повторување на постапката за разрешување поднесени од страна на апликантите.

Присутните едногласно го прифатија ваквиот предлог, но не се согласија да се усвои препораката Судскиот совет на РМ да ја преоцени потребата од став 2 на членот 32 од Деловникот за работата на Судскиот совет на РМ. Во врска со првата препорака од присутните беше напоменато дека за Деловникот одлучува самиот Судски совет и дека оценката за измени во Деловникот треба да се препушти на Судскиот совет, поради што не постои потреба за ваква препорака. Дополнително се согласија да му се препорача на Министерството за правда при првата следна измена на процесните закони (Закон за управните спорови, Закон за парничната постапка и Закон за кривичната постапка) да вклучи претставници на Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП во работните групи, а во врска со потребите од законодавна интервенција во одредбите кои што се однесуваат на повторување на постапката по донесена одлука/пресуда на Европскиот суд за човекови права, со цел отстранување на неконзистентноста во начинот на регулирање на ова прашање во трите процесни закони како и усогласување со најдобрите европски практики. Министерот за правда констатираше дека првата препорака отпаѓа, а дека останатите се едногласно усвоени.

➤ *Миткова против Република Македонија (А.бр. 48386/09) од 15 октомври 2015 и Каџанов против Република Македонија (А.бр. 2229/15) од 6 април 2017*

Четвртата точка на дневниот ред се однесуваше на извршување на предметот Миткова. Владиниот агент Даница Џонова го презентираше на кратко предметот и ги упати присутните во содржината на пресудата и повредите констатирани во неа. Најпрво се осврна кратко на генералните мерки кои што треба да се преземат и даде кратка генеза на препораките кои што Меѓуресорската комисија ги дала на Вишиот управен суд на претходната седница на која како точка на дневен ред бил ставен овој предмет за прв пат, а во однос на давањето на соодветни образложенија поради неодржување на усна расправа. Исто така се осврна и на одговорот кој што Вишиот управен суд го упатил до Меѓуресорската комисија во однос на ивршувањето на оваа пресуда, во делот на општите мерки.

По ова, г-ѓа Ивановска напомена дека е потребно да се измени Законот за управните спорови и предложи дека според неа потребно е да се воведе задолжителна усна расправа кога станува збор за повторена постапка по пресуда од ЕСЧП. А во однос на

констатираната повреда во конкретниот случај истакна дека неопходно е судиите да образложат соодветно во случај кога нема да дозволат јавна расправа.

Откако се исцрпи дискусијата во однос на генералните мерки, г-ѓа Џонова посебен акцент стави на индивидуалните мерки во овој случај особено поради тоа што барањето за повторување на постапката на апликантката Миткова било отфрлено од страна на управните судови како ненавремено, затоа што истекол објективниот рок, кој што се смета дека започнал да тече од моментот на правосилноста на домашната одлука, а не одлуката на Европскиот суд за човекови права. Џонова истакна загриженост за ваквиот начин на примена на одредбите, како за потребите на извршувањето на конкретната пресуда, но и генерално. Притоа таа истакна став дека актуелните одредби дозволуваат и не преставуваат пречка роковите во случај кога се бара повторување на постапката по пресуда на ЕСЧП да течат од правосилноста на таквата пресуда, зошто поинаку можноста од повторување на постапката губи практична смила за потребите на извршувањето на пресудте на ЕСЧП, особено што не може да се прејудицира времетраењето на постапката пред ЕСЧП. Дополни дека таквото толкување би било во духот на одредбите со кои е предвидена можноста за повторување на постапката по пресуда на ЕСЧП.

Меѓу присутните се разви дебата околу тоа од кога треба да се смета дека започнал да тече објективниот рок за повторување на постапката по пресуда на Европскиот суд за човекови права согласно Законот за управните спорови.

Претседателката Ивановска не се согласи со ставот на членот на Комисијата од Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП. Таа напротив истакна став дека одредбите се јасни и не дозволуваат поинаква примена од начинот на кој се применети и во случајот на Миткова. За целите поинакви практични решенија, таа сугерираше на нужни законски измени. Ваквиот став наиде на поддршка и од страна на судијата на Врховниот суд на РМ, г-динот Николчо Николовски кој посочи дека начинот на примена и толкување на отпочнувањето на течење на објективниот рок кој ги сугерира г-ѓата Џонова, се спртивни на правната сигурност. Министерот за правда нагласи дека во самиот закон стои дека рокот започнува да се тече од правосилноста на одлуката, меѓутоа не е нагласено на која одлука. Според него во случаевите каде што имаме барања за повторување на постапката по пресуда на Европскиот суд за човекови права, рокот би требало да се смета од правосилноста на одлуката на Европскиот суд за човекови права. Со ваквото толкување не се согласи и претседателот на Апелациониот суд во Гостивар, г-динот Хајдари. Претседателката на Вишиот управляен суд нагласи дека доколку оваа одредба ја толкуваат така како што ја толкуваат Владиниот агент и Министерот за правда, односно доколку рокот го сметаат од правосилноста на пресудата во Стразбур, а не од правосилноста на домашната одлука, во тој случај би можеле да бидат казнети од Судскиот совет на РМ. Г-ѓа Џонова објасни дека напротив, нивното толкување веќе довело до проблем во извршувањето на пресудата во случајот на Миткова наспроти очекувањата на ЕСЧП кој директно во својата пресуда реферираше

на можноста од повторување на постапката, а оттука и спротивно на очекувањата на Комитетот на министри.

Во светло на фактот дека предлогот на Џонова наиде на опозиција и од други членови на Комисијата, Џонова побара од членовите на комисијата да бидат конструктивни на начин што ќе предложат практични решенија кои ќе ги санираат состојбите настанати по неуспешниот обид за повторување на постапката во случајот на Миткова, особено имајќи предвид дека поради фактот што во случајот е констатирана повреда на членот 6 од ЕКЧП, односно на правото на правична судска постапка, кој потоа би се разгледале на наредната седница на Комисијата. Џонова уште еднаш потсети на обврската за изнаоѓање на решенија за индивидуални мерки за извршување на пресудата кои во принцип бараат враќање на апликантот во состојбата пред настапувањето на процената повреда на ЕКЧП констатирана од страна на ЕСЧП.

Таа во овој контекст додаде дека во изминатиот период на барање на Бирото со подршка од Академијата за судии и јавни обвинители биле организирани семинари на темата повторување на постапката по пресуда на ЕСЧП, каде што било дискутирано за целите на можноста од повторување на постапката по пресуда на ЕСЧП со која е констатирана повреда на ЕКЧП, но и за последиците од несоодветно постапување и одлучување од страна на домашните судови по ваквите барања. За да го доближи ваквиот проблем до членовите на Комисијата, презеде обврска во периодот што следи да им достави соодветен информативен материјал, за кои изрази надеж дека ќе биде од интерес на членовите на Комисијата.

На ова се надоврза и следната точка на дневниот ред која што се однесува на предметот Кајанов против Република Македонија. Г-ѓа Џонова, повторно на присутните ги презентираше повредите утврдени од страна на Европскиот суд за човекови права и нагласи дека и во случајот на г-динот Кајанов е поднесено барање за повторување на постапката пред управните судови и дека поради сите слични идни случаи е важно да се решат спорните прашања околу моментот од кога започнува да тече рокот за поднесување на барањето за повторување на постапката кои се покренаа во дискусијата во предметот Миткова против РМ.

За збор се јави претседателката на Вишиот управен суд-Лидија Ивановска, која што нагласи дека во предметот Кајанов од околностите кои и се познати се чини дека објективниот рок во случајот е запазен и дека од тие причини овој случај не се очекува да го има проблемот како случајот Миткова против РМ. Сепак таа посочи дека барањето кое е еадресирано до Управниот суд било препратено до Вишиот управен суд, каде се наоѓа сеуште во моментот на одржување на седницата. Г-ѓата Ивановска посочи дека овој аспект на предметот треба да се испита дополнително и дека Вишиот управен суд зависно од околностите ќе постапи соодветно. Во секој случај со оглед на потребата, динамиката на постапката по поднесеното барање да се следи за целите на поднесување на извештај до Комитетот на министри, освен имајќи предвид дека овој случај е под зајакнат надзор од страна на Комитетот, се заклучи Управниот односно

Вишиот управен суд да ја извести Меѓуресорската комисија преку Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП за текот и исходот од постапката по однос на барањето за повторување на постапката поднесено од страна на г-динот Кајанов.

➤ *Селмани и други против Република Македонија (А.бр. 67259/14) од 9 февруари 2017*

Следната точка на дневниот ред се однесуваше на предметот Селмани против Република Македонија. Владиниот агент за овој предмет истакна дека извршувањето на оваа пресуда ќе биде прво искуство од овој вид на Уставниот суд на Република Македонија. Таа напомена дека во најава на отсъството на претседателот на Уставниот суд од седницата на Комисијата, поради што на состанокот во име на претседателот на Уставниот суд на РМ, присуствуваат и активно учествуваат г. Александар Лазов - генерален секретар на Уставниот суд на РМ и г-ѓа Татјана Јањик-Тодорова- државен советник во Уставниот суд на РМ и благодарение на можностите за дијалог со преставници од овој суд во рамки на други форуми, во договор со претседателот на Уставниот суд, заеднички е усвоен предлогот за усвојување на препорака со следнава содржина: Се препорачува Уставниот суд до крајот на 2017 година да направи анализа на причините поради кои ЕСЧП констатираше повреда на членот 6 и членот 10 од ЕКЧП со пресудата во случајот Селмани и др. против Република Македонија и да преземе мерки и/или да изготви план на мерки со конкретни рокови во кои истите ќе бидат превземени, а за целите на превенирање на идни слични повреди на ЕКЧП во согласност со ставовите на ЕСЧП изразени во пресудата на ЕСЧП и најдобрите европски практики и за анализата и заклучоците да ја извести Меѓуресорската комисија преку Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП. Цонова образложи дека имајќи ја предвид природата на констатираните повреди на ЕКЧП, но и независноста на Уставниот суд, смета дека препораката е соодветна и дека во оваа фаза одговара на потребите за извршување на пресудата. Таа истакна надеж дека анализата и заклучоците ќе продуцираат реултати кои ќе ги дефинираат следните мерки во насока на извршување на пресудата и дека во некоја подоцнежна фаза за истите ќе може согласно меѓународните обврски да се извести Комитетот на министри. Поради горенаведените причини, Владиниот агент, ги замоли присутните да ја усвојат препораката како што е предложена. Предлогот беше усвоен едногласно, без дискусија и забелешки. Откако беше утврдено дека нема забелешки од страна на присутните, Министерот за правда констатираше дека предлог-заклучокот по однос на овој предмет е усвоен.

Откако се исцрпи дискусијата по сите точки на дневниот ред, состанокот беше завршен со благодарност до присутните за соработката и присъството на седницата.

Согласно усвоениот дневен ред и дискусијата на 13-тиот состанокот на Меѓуресорската Комисија беа усвоени следниве:

Заклучоци

13-та седница на Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права (ЕСЧП) 25 октомври 2017 година

Митови против Република Македонија (А.бр. 53565/13) од 16 април 2015

1. Се препорачува Министерството за труд и социјална политика во светло на пресудата Митови против РМ и потребата од ажурирање на доставениот акционен план до Комитетот на министри за извршување на оваа пресуда, да ја разгледа можноста за измени во легислативата во насока на воспоставување ефикасен правен механизам за промптно присилно извршување на решенијата за видување на Центарот за социјални работи, како и подобрување на ефикасноста на правниот лек против истите решенија и преку Министерството за правда-Биро за застапување на РМ пред ЕСЧП во рок не подолг од 15 дена да ја извести Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на ЕСЧП за преземените/планираните активности во врска со пристапување кон потребните законски измени како и за рокот во кој таквите измени ќе бидат доставени во Собранието на РМ.
2. Се препорачува, доколку Министерството за труд и социјална политика не постапи по препораката на Комисијата и не извести за динамиката на активности во насока на подготвување на законските измени во роковите предвидени во препораката под број 1, Министерството за правда да се обрати до Владата со барање, таа да го задолжи Министерството за труд и социјална политика да пристапи кон соодветните законски активности.
3. Се препорачува Министерството за труд и социјална политика и ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа - Скопје да преземат соодветни мерки во насока на извршување на пресудата во која како апликанти се јавуваат Марјан Митов, Цвета Митова и Денчо Митов во смисла на отстранување на повредите на правата на жалителите утврдени од страна на ЕСЧП, преку преземање на сите неопходни чекори во најдобар интерес на малолетното дете заради овозможување контакти на жалителите (таткото, бабата и дедото) со детето и доследно извршување на решенијата на Центарот за социјални работи во конкретниот случај и преку Министерството за правда-Биро за застапување на РМ пред ЕСЧП да ја извести за тоа Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на ЕСЧП во рок од 15 дена.
4. Се препорачува Министерството за труд и социјална политика и ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа - Скопје да достави детален

извештај во врска со бараните и реализираните видувања на апликантите со детето од денот на правосилноста на пресудата (16 јули 2015), и проблемите кои се јавуваат при тоа, како и за активностите и динамиката со која ќе се реализираат активностите, за целите на одстранување на проблемите при реализација на видувањата и комуникацијата на таткото и бабата и дедото со ќерката, односно внуцата, Притоа се препорачува извештајот да содржи осврт на следниве прашања: причините поради кои видувањата со таткото се под надзор, какви активности Центарот презел во насока на реализација на електронската/телефонската комуникација меѓу таткото и ќерката, имајќи предвид дека тој живее во странство; дали Центарот, согласно своите законски надлежности, но и должности, презел активности и кои активности ги презел за извршување на овој дел од решението; причините поради кои Центарот, двајцата од апликантите (бабата и дедото) ги упатил на третман во Заводот за ментално здравје - Младост и причините поради кои е задолжено малолетното дете да се јавува на третмани во Заводот за ментално здравје - Младост. Се препорачува Министерството за труд и социјална политика и надлежниот Центар за социјални работи во рок од 20 дена за деталите наведени погоре да ја информираат Меѓуресорската комисија преку Бирото за застапување пред ЕСЧП.

Попоски и Дума против Република Македонија (А.бр. 69916/10 и А.бр. 36531/11) од 7 јануари 2016; Јакшовски и Трифуновски против Република Македонија (А.бр. 56381/09 и А. Бр. 58738/09) од 7 јануари 2016; Геровска Попчевска против Република Македонија (А.бр. 48783/07) од 7 јануари 2016; Митриновски против Република Македонија (А.бр. 6899/12) од 30 април 2015;

1. Се препорачува на Судскиот совет на Република Македонија да постапи во најитен можен рок по поднесените барања за повторување на постапките поднесени од страна на жалителите во врска со пресудите на ЕСЧП во предметите Попоски и Дума против Република Македонија (А.бр. 69916/10 и А.бр. 36531/11) од 7 јануари 2016; Јакшовски и Трифуновски против Република Македонија (А.бр. 56381/09 и А. Бр. 58738/09) од 7 јануари 2016; Геровска Попчевска против Република Македонија (А.бр. 48783/07) од 7 јануари 2016, имајќи ги предвид ставовите на Судот изразени во споменатите пресуди и за исходот од постапките да ја извести повратно, преку Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП, Меѓуресорската комисија.
2. Се препорачува Судскиот совет на Република Македонија, во рамките на своите надлежности да ги преземе сите неопходни дејствија за целите на непречено и брзо одвивање на постапката во тек, по усвоеното барање за повторување на постапката по пресудата на Судот во случајот Митриновски против Република Македонија (А.бр. 6899/12) од 30 април 2015 и за исходот од постапката преку Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП да ја извести Меѓуресорската комисија.

Миткова против Република Македонија (А.бр. 48386/09) од 15 октомври 2015

1. Се препорачува членовите на Меѓуреосрската комисија и оние кои присуствуваа на седницата до Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП да предложат и достават практични решенија кои ќе ги санираат состојбите настанати по неуспешниот обид за повторување на постапката во случајот на Миткова, со цел по однос на истите да се дискутира на следната седница на Комисијата. Се препорачува предлозите да бдат доставени до Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП најдоцна до 15 декември 2017.

Карајанов против Република Македонија (А.бр. 2229/15) од 6 април 2017

1. Се препорачува Управниот односно Вишиот управен суд да ја извести Меѓуресорската комисија преку Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП за текот и исходот од постапката по однос на барањето за повторување на постапката поднесено од страна на г-динот Каџанов.
2. Се препорачува на Управниот и на Вишиот управен суд при постапување по барањето на апликантот Петар Каџанов за повторување на постапката, да ги имаат предвид ставовите на Судот во пресудата.

Селмани и други против Република Македонија (А.бр. 67259/14) од 9 февруари 2017

1. Се препорачува Уставниот суд до крајот на 2017 година да направи анализа на причините поради кои ЕСЧП констатираше повреда на членот 6 и членот 10 од ЕКЧП со пресудата во случајот Селмани и др. против Република Македонија и да преземе мерки и/или да изготви план на мерки со конкретни рокови во кои истите ќе бидат превземени, а за целите на превенирање на идни слични повреди на ЕКЧП во согласност со ставовите на ЕСЧП изразени во пресудата на ЕСЧП и најдобрите европски практики и за анализата и заклучоците да ја извести Меѓуресорската комисија преку Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП.

Разно

1. Се препорачува на Министерството за правда при првата следна измена на процесните закони (Закон за управните спорови, Закон за парничната постапка и Закон за кривичната постапка) да вклучи претставници на Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП во работните групи, а во врска со потребите од законодавна интервенција во одредбите кои што се однесуваат на повторување на постапката по донесена одлука/пресуда на Европскиот суд за човекови права, со цел нивно усогласување со најдобрите европски практики.

2. Се препорачува Бирото за застапување на РМ пред ЕСЧП да достави до членовите на Меѓуресорската комисија информативен материјал во однос на последиците од несоодветно постапување и одлучување од страна на домашните судови по барањата за повторување на постапките по пресуда на ЕСЧП со кои е констатирана повреда на Конвенцијата.

В.Д. Директор на Бирото за
застапување на РМ пред ЕСЧП Втврдник агент
м-р Даница Џонова

Министер за правда,
Bilen Saliji

